

ΗΜΙΤΕΛΕΣ ΠΟΡΤΡΕΤΟ

Agatha
Christie

ως

MARY WESTMACOTT

ΤΙΤΛΟΣ ΒΙΒΛΙΟΥ: **Ημιτελής πορτρέτο**

ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΩΤΟΤΥΠΟΥ: Unfinished portrait

Από τις Εκδόσεις HarperCollins Publishers, Λονδίνο 2017

ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ: Agatha Christie υπογράφοντας ως Mary Westmacott

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ: Αργυρώ Μαντόγλου

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ – ΔΙΟΡΘΩΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ: Μαρία Οικονομίδου

ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΚΗ ΔΙΟΡΘΩΣΗ: Αγγελική Μόσχου

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΣΗ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ: Andrew Davidson

ΜΑΚΕΤΑ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ: Βίκυ Αυδή

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ: Ελένη Σταυροπούλου

© The Rosalind Hicks Charitable Trust, 1934. All rights reserved.

© Agatha Christie Limited, 1934. All rights reserved.

AGATHA CHRISTIE, the Agatha Christie Signature and the AC Monogram Logo are registered trade marks of Agatha Christie Limited in the UK and elsewhere. All rights reserved.

© Σχεδιασμού εξωφύλλου: HarperCollins Publishers Ltd, 2017

© ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε., Αθήνα 2026

Πρώτη έκδοση: Εκδόσεις Διόπτρα, 2018

Δεύτερη έκδοση: Εκδόσεις ΨΥΧΟΓΙΟΣ, Ιούνιος 2026

ISBN 978-618-01-6483-1

Τυπώθηκε στην Ευρωπαϊκή Ένωση, σε χαρτί ελεύθερο χημικών ουσιών, προερχόμενο αποκλειστικά και μόνο από δάση που καλλιεργούνται για την παραγωγή χαρτί.

Το παρόν έργο πνευματικής ιδιοκτησίας προστατεύεται κατά τις διατάξεις του Ελληνικού Νόμου (Ν. 2121/1993 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα) και τις διεθνείς συμβάσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Απαγορεύεται απολύτως η άνευ γραπτής άδειας του εκδότη κατά οποιοδήποτε τρόπο ή μέσο αντιγραφή, φωτοανατύπωση και εν γένει αναπαραγωγή, διανομή, εκμίσθωση ή δανεισμός, μετάφραση, διασκευή, αναμετάδοση, παρουσίαση στο κοινό σε οποιαδήποτε μορφή (ηλεκτρονική, μηχανική ή άλλη) και η εν γένει εκμετάλλευση του συνόλου ή μέρους του έργου. Επίσης απαγορεύεται η οποιαδήποτε αναπαραγωγή όλου ή μέρους του Βιβλίου για σκοπούς εκπαίδευσης σε συστήματα ή τεχνολογία τεχνητής νοημοσύνης. Το έργο αυτό προστατεύεται και προφυλάσσεται από διαδικασίες TDM-Διαχείρισης Δεδομένων Δοκιμών [Άρθρο 4(3) Οδηγία (ΕΥ) 2019/790].

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε. | PSYCHOGIOS PUBLICATIONS S.A.

Από το 1979 | *Since 1979*

Έδρα: | Head Office:

Τατοίου 121, 144 52 Μεταμόρφωση | 121, Tatoi Str., 144 52 Metamorfossi, Greece

Βιβλιοπωλείο: | Bookstore:

Εμμ. Μπενάκη 13-15, 106 78 Αθήνα | 13-15, Emm. Benaki Str., 106 78 Athens, Greece

Τηλ.: 2102804800 | Tel.: 2102804800

e-mail: info@psychogios.gr

psychogios.gr

© The Rosalind Hicks Charitable Trust, 1934. All rights reserved.

© Agatha Christie Limited, 1934. All rights reserved. / © ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε., Αθήνα 2026

Agatha
Christie

ως

MARY WESTMACOTT

ΗΜΙΤΕΛΕΣ ΠΟΡΤΡΕΤΟ

Μετάφραση: Αργυρώ Μαντόγλου

© The Rosalind Hicks Charitable Trust, 1934. All rights reserved.

© Agatha Christie Limited, 1934. All rights reserved. / © ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε., Αθήνα 2026

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

Η γυναίκα στον κήπο

— έχετε εκείνη την αίσθηση που σε κατακλύζει όταν γνωρί-
— ζεις κάτι πολύ καλά και, παρ' όλα αυτά, δεν μπορείς με τί-
ποτα να το ανακαλέσεις στη μνήμη σου;

Είχα αυτή την αίσθηση καθώς κατηφόριζα τον φιδωτό, ασπρι-
σμένο δρόμο που οδηγούσε στην πόλη. Με συνόδευε ήδη
απ' όταν ξεκίνησα από το ύψωμα των κήπων της έπαυλης που
προεξείχε πάνω απ' τη θάλασσα. Σε κάθε βήμα μου, η αίσθηση
αυτή δυνάμωνε και –κατά κάποιον τρόπο– γίνονταν πιο επίμονη.
Και τέλος, στο σημείο όπου ο δρόμος με τους φοίνικες κατηφόρι-
ζε προς την παραλία, σταμάτησα. Καθώς, όπως καταλαβαίνετε,
ήταν ή τώρα ή ποτέ. Αυτό το σκιώδες πράγμα που παραμόνευε
στο πίσω μέρος του μυαλού μου έπρεπε να βγει στο φως, έπρε-
πε να εξαχθεί και να εξεταστεί, ώστε να μάθω κι εγώ περί τίνος
επρόκειτο. Έπρεπε να το εντοπίσω τώρα – διαφορετικά, θα ήταν
πολύ αργά.

Έκανα αυτό που κάνουν όλοι όταν προσπαθούν να θυμη-
θούν. Ανακάλεσα τα γεγονότα.

Το ανέβασμα από την πόλη – τη σκόνη και τον ήλιο να καίει
το πίσω μέρος του λαιμού μου. Το άδειο τοπίο.

Οι κήποι της έπαυλης δροσεροί και αναζωογονητικοί, τα κυ-

παρίσσια να ορθώνονται ζοφερά, με φόντο τη γραμμή του ορίζοντα. Το χορταριασμένο μονοπάτι που οδηγούσε στο ύψωμα, όπου είχαν τοποθετήσει ένα παγκάκι με θέα τη θάλασσα. Την έκπληξη και την ελαφρά ενόχληση που ένιωσα όταν βρήκα καθισμένη εκεί μια γυναίκα.

Για μια στιγμή είχα νιώσει αμήχανα. Είχε γυρίσει το κεφάλι της και με κοίταζε. Μια Αγγλίδα. Αισθανόμουν πως έπρεπε να πω κάτι – κάποια φράση για να καλύψω την αμηχανία μου.

«Υπέροχη θέα από εδώ πάνω».

Αυτό είχα πει – κοινότοπος, συμβατικές κουβέντες. Κι εκείνη απάντησε ακριβώς με τον τρόπο και τον τόνο που θα χρησιμοποιούσε μια γυναίκα με καλούς τρόπους.

«Είναι υπέροχα», είχε πει. «Και τι όμορφη μέρα».

«Ναι, αλλά η απόσταση από την πόλη είναι αρκετή».

Συμφώνησε πως η διαδρομή ήταν μεγάλη, γεμάτη σκόνη.

Κι αυτό ήταν όλο. Απλώς μια ευγενική, τυπική στιχομυθία ανάμεσα σε δυο Άγγλους που έτυχε να βρεθούν στο εξωτερικό και που δεν έχουν ξανασυναντηθεί, αλλά και που δεν πιστεύουν πως θα ξανασυναντηθούν. Συνέχισα τον δρόμο μου, έκανα μια δυο βόλτες γύρω από την έπαυλη θαυμάζοντας τις πορτοκαλιές βερβερίδες (αν τα λένε έτσι αυτά τα πράγματα) κι έπειτα γύρισα πίσω στην πόλη.

Αυτά ήταν όλα κι όλα όσα συνέβησαν – κι όμως, κατά κάποιον τρόπο, δεν ήταν έτσι ακριβώς. Υπήρχε εκείνη η αίσθηση από κάτι το πολύ γνώριμο, που όμως δεν μπορείς να το ανακαλέσεις. Μήπως ήταν κάτι στη συμπεριφορά της; Όχι, η συμπεριφορά της ήταν απολύτως φυσιολογική και ευχάριστη. Είχε αντιδράσει όπως θα αντιδρούσε το ενενήντα εννέα τοις εκατό των γυναικών.

Εκτός –ναι, αυτό ήταν γεγονός– από το ότι δεν είχε κοιτάξει τα χέρια μου.

Να το! Τι περίεργο που είναι αυτό που μόλις σημείωσα. Με ξαφνιάζει όταν το κοιτάζω. Ένας Ιρλανδός αρσενικός είμαι σαν όλους τους άλλους, αλλά όπως και να το γράψω, δε θα εκφράζει αυτό που θέλω να πω.

Δεν είχε κοιτάξει τα χέρια μου. Οι γυναίκες το κάνουν αυτό αστραπιαία και ελαφρά τη καρδία. Έχω συνηθίσει την έκφραση που παίρνει το πρόσωπό τους – ευλογημένες και καταραμένες όλες τους: συμπάθεια, διακριτικότητα και αποφασιστικότητα να μη δείξουν πως το πρόσεξαν. Ακολουθεί η άμεση αλλαγή στη συμπεριφορά τους – γίνονται ευγενικές.

Αλλά ετούτη η γυναίκα δεν το είχε δει, ούτε το είχε προσέξει. Άρχισα να τη σκέφτομαι πιο έντονα. Περίεργο – δε θα μπορούσα να την περιγράψω στο ελάχιστο από τη στιγμή που έκανα μεταβολή και της γύρισα την πλάτη. Θα έλεγα μόνο πως ήταν γύρω στα τριάντα και ανοιχτόχρωμη – μόνο αυτό. Αλλά καθώς κατηφόριζα από τον λόφο, η εικόνα της όλο και εντυπωνόταν στη σκέψη μου – σαν να ήταν φωτογραφία που εμφανίζεις σε σκοτεινό θάλαμο. (Αυτή είναι μια από τις πρώτες αναμνήσεις μου – να εμφανίζω φωτογραφίες με τον πατέρα μου στο κελάρι του σπιτιού μας.)

Ποτέ δεν ξέχασα τον ενθουσιασμό που μου προκαλούσε. Η κενή λευκή επιφάνεια, καλυμμένη από το υγρό για την εμφάνιση. Και, αίφνης, ξεπροβάλλει η μικρή κηλίδα, που σκουραίνει και εξαπλώνεται ταχύτατα. Το ρίγος, η αβεβαιότητα. Η επιφάνεια σκουραίνει στη στιγμή – αλλά δεν μπορείς να διακρίνεις κάτι μετά βεβαιότητας. Είναι απλώς ένα συνονθύλευμα από σκοτάδι και φως. Κι έπειτα η αναγνώριση – ξέρεις τι είναι το καθετί–, βλέπεις πως υπάρχει το κλαδί ενός δέντρου, ή το πρόσωπο κάποιου, ή το πίσω μέρος μιας καρέκλας, και αντιλαμβάνεσαι αν το αρνητικό είναι ή όχι αντεστραμμένο – και το ισιώνεις εάν είναι–, κι έπειτα παρακολουθείς ολόκληρη τη φωτογραφία να αναδύεται από το τίποτα, έως ότου αρχίσει να μαυρίζει και την ξανακάνεις.

Λοιπόν, αυτή είναι η καλύτερη περιγραφή που θα μπορούσα να κάνω γι' αυτό που μου συνέβη. Καθ' όλη τη διάρκεια της καθόδου μου προς την πόλη, έβλεπα το πρόσωπο εκείνης της γυναίκας όλο και πιο καθαρά. Έβλεπα τα μικρά αφτιά της, κολλημένα σχεδόν στο κεφάλι της, και τα μακριά σκουλαρίκια της από λάπις λαζούλι να κρέμονται, και τα κυματιστά, κατάξανθα μαλλιά της να έχουν τραβηχτεί πίσω από το πάνω μέρος του αφτιού της. Έβλεπα το περίγραμμα του προσώπου της και την απόσταση ανάμεσα στα μάτια της – μάτια ανοιχτά γαλάζια και διάφανα. Έβλεπα τις κοντές, πολύ πυκνές καφετιές βλεφαρίδες και την αμυδρά τονισμένη, με μια μικρή υπόνοια έκπληξης, γραμμή των φρυδιών. Έβλεπα το μικρό τετράγωνο πρόσωπο και την ελαφρώς σκληρή, σφιχτή γραμμή των χειλιών της.

Τα χαρακτηριστικά της πρόβαλλαν –όχι όλα μαζί, αλλά λίγο λίγο– ακριβώς όπως το περιέγραψα, όπως στη διαδικασία εμφάνισης φωτογραφιών.

Δεν μπορώ να εξηγήσω τι ακριβώς συνέβη στη συνέχεια. Η εμφάνιση της φωτογραφίας είχε ολοκληρωθεί. Είχα φτάσει στο σημείο όπου η εικόνα άρχισε να θολώνει.

Όμως, βλέπετε, αυτή δεν ήταν μια φωτογραφική πλάκα, αλλά μια ανθρώπινη ύπαρξη. Κι έτσι η εμφάνιση συνεχίστηκε. Από την επιφάνεια προχώρησε στο *βάθος*, ή στο *εσωτερικό*, μπορείτε να το πείτε όπως θέλετε. Αδυνατώ να το προσεγγίσω περισσότερο με λέξεις.

Γνώριζα την αλήθεια, υποθέτω, όλη αυτή την ώρα, από την πρώτη στιγμή που την είδα. Η εμφάνιση της φωτογραφίας λάμβανε χώρα *εντός μου*. Η εικόνα ερχόταν από το υποσυνείδητο στον συνειδητό μου... *ήξερα* – αλλά δεν ήξερα τι ήταν ακριβώς, ώσπου αίφνης το κατάλαβα! Ξεπήδησε από τη μαύρη λευκότητα! Μια μικρή κηλίδα κι έπειτα η εικόνα...

Έκανα μεταβολή κι άρχισα να τρέχω πάνω στον ανηφορικό

χωματόδρομο. Ήμουν σε πολύ καλή φυσική κατάσταση, αλλά μου φάνηκε πως δεν πήγαινα αρκετά γρήγορα. Πέρασα μέσα από την πύλη της έπαυλης, προσπέρασα τα κυπαρίσσια και προχώρησα κατά μήκος του χορταριασμένου μονοπατιού.

Η γυναίκα καθόταν ακριβώς στο σημείο όπου την είχα αφήσει.

Μου είχε κοπεί η ανάσα. Λαχανιασμένος, σωριάστηκα δίπλα της στο παγκάκι.

«Κοιτάξτε», είπα, «δεν ξέρω ποια είστε, ούτε και γνωρίζω το παραμικρό για εσάς. Αλλά δεν πρέπει να το κάνετε. Με ακούτε; Δεν πρέπει να το κάνετε αυτό».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

Το κάλεσμα

Υποθέτω πως το πλέον παράδοξο (αλλά μόνο όταν το σκέφτεται κανείς εκ των υστέρων) ήταν το γεγονός πως δεν επιχείρησε να υιοθετήσει μια αμυντική στάση. Θα μπορούσε να είχε πει: «Τι στο καλό εννοείτε;» ή «Τι είναι αυτά που λέετε;» Ή μπορεί να τα υπονοούσε όλα αυτά με τη στάση της.

Να μου έριχνε ένα παγερό βλέμμα.

Στην πραγματικότητα, όμως, εκείνη τα είχε υπερβεί όλα αυτά. Είχε αγγίξει την ουσία. Εκείνη τη στιγμή τίποτα απ' όσα θα έλεγε ή θα έκανε κανείς δε θα μπορούσε να την αιφνιδιάσει. Ήταν ήρεμη και το είχε εκλογικεύσει – κι αυτό ήταν το τρομακτικό. Μπορείς να χειριστείς μια διάθεση – μια διάθεση ίσως και να περάσει και, όσο πιο άγρια είναι, τόσο πιο αποτελεσματική μπορεί να είναι η αντίδραση που θα προκαλέσει. Αλλά μια ήρεμη και εκλογικευμένη αποφασιστικότητα είναι κάτι εντελώς διαφορετικό, επειδή έχει προκύψει αργά, μέσα από πολύπλοκες διαδικασίες, και έτσι είναι μάλλον απίθανο να παραμεριστεί.

Με κοίταξε σκεπτική, όμως δεν είπε τίποτα.

«Σε κάθε περίπτωση», είπα, «θα μου πείτε τον λόγο;» Έσκυψε το κεφάλι σαν να το σκεφτόταν.

«Απλώς», είπε, «μου φαίνεται πως αυτή είναι η καλύτερη λύση».

«Κάνετε λάθος», αντέτεινα. «Μεγάλο και τρομερό λάθος». Τα θυμωμένα λόγια μου δεν της προκάλεσαν αναστάτωση.

Ήταν υπερβολικά ήρεμη και πολύ απόμακρη.

«Το έχω σκεφτεί πάρα πολύ», συνέχισε. «Και όντως είναι η καλύτερη λύση. Απλή, εύκολη και γρήγορη. Και δε θα φέρει κανέναν σε δύσκολη θέση».

Διαπίστωση με αυτή την τελευταία φράση της πως ήταν, όπως λένε, καλοαναθρεμμένη. Την ενδιέφερε το «καλό των άλλων».

«Και τι θα γίνει μετά;» ρώτησα.

«Αυτό είναι ένα ρίσκο που παίρνει κανείς».

«Πιστεύετε πως υπάρχει κάτι μετά;» ρώτησα με περιέργεια.

«Φοβάμαι», είπε αργά, «πως πιστεύω στη μετά θάνατον ζωή. Το τίποτα είναι υπερβολικά καλό για να είναι αληθινό. Απλώς φεύγω για να κοιμηθώ ειρηνικά, χωρίς να ξυπνήσω. Αυτό θα ήταν εκπληκτικά υπέροχο».

Ονειροπολούσε με μάτια μισόκλειστα.

«Τι χρώμα είχε η ταπετσαρία του παιδικού σας δωματίου;» ρώτησα ξαφνικά.

«Μαβιές ίριδες τυλίγονται γύρω από μια κολόνα». Τινάχτηκε ξαφνιασμένη. «Και πώς ξέρατε ότι αυτό σκεφτόμουν μόλις τώρα;»

«Απλώς μου πέρασε από το μυαλό», συνέχισα. «Ποια ήταν η ιδέα που είχατε για τον Παράδεισο όταν ήσαστε παιδί;»

«Πράσινα βοσκοτόπια – μια πράσινη κοιλάδα με προβατάκια κι έναν βοσκό. Ο ψαλμός, ξέρετε».

«Ποιος σας τον διάβαξε; Η μητέρα σας ή η γκουβερνάντα σας;»

«Η γκουβερνάντα μου». Χαμογέλασε ελαφρώς. «Ο Καλός Ποιμένας. Ξέρετε, δε νομίζω πως έχω δει ποτέ κάποιο βοσκό. Αλλά υπήρχαν δυο προβατάκια σ' έναν κοντινό αγρό». Σταμάτησε κι έπειτα πρόσθεσε: «Τώρα έχει οικοδομηθεί».

Και τότε ήταν που σκέφτηκα, περίεργο, αν εκείνο το οικόπε-

δο δεν είχε χτιστεί, ίσως να μη βρισκόταν τώρα εδώ. Και τη ρώ-
τησα: «Υπήρξατε χαρούμενο παιδί;»

«Ω, ναι!» Η ενθουσιώδης βεβαιότητα της φωνής της δεν άφη-
νε περιθώριο αμφιβολίας. «Πολύ χαρούμενο», συνέχισε.

«Είναι δυνατόν;»

«Έτσι νομίζω. Βλέπετε, κανείς δεν είναι προετοιμασμένος για
όλα αυτά που θα συμβούν. Ποτέ δεν μπορεί να διανοηθεί τι θα
συμβεί».

«Είχατε κάποια τραγική εμπειρία;»

Όμως εκείνη κούνησε αρνητικά το κεφάλι. «Όχι, δε νομίζω
– όχι. Αυτό που μου συνέβη δεν είναι κάτι ασυνήθιστο. Ότι πιο
ανόητο και κοινότοπο και συμβαίνει σε πολλές γυναίκες. Δεν
ήμουν ιδιαίτερα ατυχής. Απλώς υπήρξα ηλίθια. Ναι, ηλίθια. Και
δεν υπάρχει θέση για τους ηλίθιους στον κόσμο».

«Αγαπητή μου», είπα. «Ακούστε με. Ξέρω τι σας λέω. Έχω
βρεθεί στο σημείο όπου βρίσκεστε τώρα εσείς, έχω νιώσει
όπως νιώθετε – πως η ζωή δεν αξίζει. Έχω γνωρίσει αυτή την
απελπισία που σε τυφλώνει και ξέρει μία μονάχα διέξοδο – το
μόνο που έχω να σας πω, παιδί μου, είναι πως *θα περάσει*. Η
θλίψη δε διαρκεί για πάντα. Τίποτα δε διαρκεί. Το μόνο που πα-
ρηγορεί και θεραπεύει είναι ο χρόνος. Δώστε στον χρόνο μια
ευκαιρία».

Μίλησα με πάθος κι αμέσως κατάλαβα πως είχα κάνει λάθος.

«Δεν καταλαβαίνετε», είπε. «Ξέρω τι εννοείτε. Το έχω νιώ-
σει αυτό. Στην πραγματικότητα, έκανα μια αποτυχημένη απόπει-
ρα και στη συνέχεια χάρηκα που απέτυχε. Αλλά αυτό που συμ-
βαίνει τώρα είναι διαφορετικό».

«Πείτε μου», την προέτρεψα.

«Αυτό προέκυψε σιγά σιγά. Βλέπετε – είναι μάλλον δύσκο-
λο να εκφραστώ καθαρά. Είμαι τριάντα εννέα ετών και είμαι πο-
λύ δυνατή και υγιής. Μπορεί να ζήσω μέχρι τα εβδομήντα –

ίσως και περισσότερο. Και απλώς δεν το αντέχω – αυτό είναι όλο. Άλλα τριάντα πέντε κενά χρόνια ζωής».

«Ναι, αλλά δε θα είναι κενά, αγαππητή μου. Σ' αυτό το σημείο κάνετε λάθος. Κάτι θα ξανανθίσει και θα τα γεμίσει».

Με κοίταξε. «Αυτό είναι που φοβάμαι περισσότερο», είπε μέσα απ' τα δόντια της. «Αυτή τη σκέψη δεν μπορώ να την αντέξω».

«Είστε δηλαδή μια δειλή».

«Ναι», συμφώνησε αμέσως. «Πάντα ήμουν δειλή. Το θεωρούσα περίεργο που οι άλλοι δεν το έβλεπαν, μόνο εγώ. Ναι, και φοβάμαι – φοβάμαι». Μεσολάβησε μια παύση. «Εν τέλει», είπε, «είναι φυσικό. Αν ένα κάρβουνο πεταχτεί απ' τη φωτιά και κάψει έναν σκύλο, αυτός στο μέλλον θα τη φοβάται. Ποτέ δε θα ξέρει πότε μπορεί να πεταχτεί ένα ακόμα κάρβουνο. Στην πραγματικότητα, είναι μια μορφή ευφυΐας. Ένας ανόητος άνθρωπος βλέπει τη φωτιά ως κάτι ευγενικό και ζεστό – δεν ξέρει τίποτα για καψίματα και κούτσουρα».

«Οπότε, στην πραγματικότητα», είπα, «δεν αντέχετε να διαχειριστείτε την πιθανότητα της ευτυχίας».

Ακούστηκε περίεργο αυτό που είπα, αλλά ήξερα πως δεν είχα πέσει έξω. Ξέρω κάποια πράγματα για τον νευρικό κλονισμό και τις ασθένειες του εγκεφάλου. Τρεις από τους καλύτερους φίλους μου υπέστησαν νευρικό κλονισμό στη διάρκεια ενός βομβαρδισμού στον πόλεμο. Γνωρίζω εξ ιδίων πώς είναι για έναν άντρα να είναι σωματικά σακατεμένος – ξέρω τις επιπτώσεις που έχει πάνω του. Γνωρίζω επίσης πως κάποιος μπορεί να είναι ψυχικά σακατεμένος. Η βλάβη δε φαίνεται όταν η πληγή κλείνει – αλλά υπάρχει. Υπάρχει ένα αδύναμο σημείο – ένα ράγισμα – και είσαι ανάπηρος, ποτέ δε θα είσαι ακέραιος.

«Όλα αυτά θα περάσουν με την πάροδο του χρόνου», της είπα με μια βεβαιότητα που δεν ένιωθα. Η επιφανειακή επούλωση δε βοηθούσε. Το τραύμα είχε βάθος. «Δε θα πάρετε τέτοιο

ρίσκο», συνέχισα. «Αντιθέτως, θα πάρετε ένα άλλο ρίσκο – ένα κολοσσιαίο ρίσκο».

«Ναι, αλλά αυτό είναι κάτι εντελώς διαφορετικό – εντελώς», είπε λιγότερο ήπια και με κάποια θέρμη. «Μόνο όταν γνωρίζεις πώς είναι κάτι δεν το ρισκάρεις. Ένα άγνωστο ρίσκο – υπάρχει κάτι γοητευτικό σε όλο αυτό, κάτι περιπετειώδες. Εντέλει, ο θάνατος μπορεί να είναι οτιδήποτε».

Ήταν η πρώτη φορά που αναφέρθηκε στη συζήτησή μας αυτή η λέξη. Ο θάνατος... Κι έπειτα, για πρώτη επίσης φορά, μια φυσική περιέργεια αναδεδύθηκε μέσα της. Έστρεψε ελαφρώς το κεφάλι της και ρώτησε: «Εσείς πώς το γνωρίζετε αυτό;»

«Δεν ισχυρίζομαι πως είμαι σε θέση να γνωρίζω», ομολόγησα. «Έχω περάσει κάτι ανάλογο κι εγώ. Και μάλλον έχω μια ιδέα».

«Καταλαβαίνω», είπε.

Δεν έδειξε το παραμικρό ενδιαφέρον για το είδος της εμπειρίας μου, και νομίζω πως ήταν εκείνη τη στιγμή που ορκίστηκα να τη βοηθήσω. Είχα μεγάλη προσφορά από το αντίστροφο, ξέρετε, γυναικεία συμπάθεια και τρυφερότητα. Η δική μου ανάγκη –αν και ασυναίσθητη– δεν ήταν να πάρω, αλλά να προσφέρω.

Η Σίλια δεν έτρεφε καμία τρυφερότητα, καμία συμπάθεια για κανέναν. Όλα αυτά τα είχε κατασπαταλήσει και τα είχε χαραμίσει. Είχε φερθεί, σύμφωνα με τα λεγόμενά της, σαν ηλίθια πάνω σ' αυτό το θέμα. Υπήρξε πολύ δυστυχισμένη η ίδια για να της έχει απομείνει ο παραμικρός οίκτος για τους άλλους. Αυτή η καινούργια σκληρή ρυτίδα, αυτό το καινούργιο σφίξιμο στο στόμα ήταν ο φόρος τιμής στην υπέρογκη οδύνη που είχε βιώσει. Κατανόησε ταχύτατα – μέσα σε μια στιγμή είχε αντιληφθεί πως «είχαν συμβεί διάφορα» και σ' εμένα. Είχαμε την ίδια μοίρα. Δεν είχε κανέναν οίκτο για τον εαυτό της, οπότε δε θα χαράμιζε τον οίκτο της για μένα. Η δική μου ατυχία ήταν, σύμφωνα μ' εκείνη,

ο λόγος που είχα μαντέψει κάτι που, προφανώς, θα ήταν αδύνατο να μαντέψει κανείς.

Ήταν, διέκρινα εκείνη τη στιγμή, ένα παιδί. Ο πραγματικός κόσμος της ήταν ο κόσμος της φαντασίας της. Είχε επιστρέψει σ' έναν παιδικό κόσμο και είχε βρει εκεί καταφύγιο από τη σκληρότητα του κόσμου. Και αυτή η στάση της ήταν τρομερά ενδιαφέρουσα για μένα. Ήταν αυτό που αναζητούσα τα τελευταία δέκα χρόνια. Ήταν, ξέρετε, ένα κάλεσμα για να αναλάβω δράση. Οπότε και έδρασα. Το μόνο που φοβόμουν ήταν να την αφήσω μόνη με τον εαυτό της. Και δεν την άφησα. Κόλλησα πάνω της σαν βδέλλα.

Περπάτησε μαζί μου μέχρι την πόλη μάλλον πρόθυμα. Φάνηκε να διαθέτει αρκετή κοινή λογική. Συνειδητοποίησε πως ο στόχος της είχε, προς το παρόν, ματαιωθεί. Δεν τον εγκατέλειψε, απλώς τον ανέβαλε. Αυτό το γνώριζα χωρίς να χρειαστεί να πούμε τίποτα.

Δε θα περάσω σε λεπτομέρειες, αρνούμαι να κάνω έναν τέτοιο απολογισμό. Δεν υπάρχει λόγος να περιγράψω τη γραφική ισπανική κωμόπολη, ή το γεύμα που μοιραστήκαμε στο ξενοδοχείο της, ή το πώς μετέφερα κρυφά τη βαλίτσα μου από το ξενοδοχείο μου στο ξενοδοχείο όπου διέμενε εκείνη.

Όχι, θα ασχοληθώ μόνο με τα απαραίτητα. Ήξερα πως έπρεπε να παραμείνω κοντά της έως ότου να αλλάξει κάτι – έως ότου, κατά κάποιον τρόπο, να σπάσει και να καταθέσει τα όπλα. Όπως είπα ήδη, παρέμεινα μαζί της, στο πλάι της.

Πριν ανέβει στο δωμάτιό της, είπα: «Θα σας παραχωρήσω δέκα λεπτά, έπειτα θα μπω μέσα».

Δεν τόλμησα να της δώσω περισσότερο χρόνο. Το δωμάτιό της, ξέρετε, ήταν στον τέταρτο όροφο, και δεν αποκλείεται να παραμέριζε το «ενδιαφέρον της για τους άλλους», το οποίο ήταν κομμάτι της ανατροφής που είχε λάβει, και να έφερνε σε δύσκο-

λη θέση τον μάντζερ του ξενοδοχείου πηδώντας από ένα παράθυρο αντί να πηδήσει από κάποιο βράχο.

Γι' αυτό και ανέβηκα. Ήταν καθιστή στο κρεβάτι, τα χρυσόξανθα μαλλιά της, χτενισμένα προς τα πίσω, άφηναν ακάλυπτο το πρόσωπό της. Δε νομίζω πως θεώρησε περίεργο αυτό που κάναμε. Εγώ πάντως δεν έβρισκα τίποτα το περίεργο. Δεν ξέρω τι σκέφτηκαν οι υπάλληλοι του ξενοδοχείου. Αν ήξεραν πως μπήκα στο δωμάτιό της στις δέκα η ώρα εκείνο το βράδυ και βγήκα στις επτά το επόμενο πρωί, θα είχαν, υποθέτω, καταλήξει σε ένα και μοναδικό συμπέρασμα. Αλλά δεν μπορούσα να ασχοληθώ και με αυτό. Εγώ είχα πάει να σώσω μια ζωή, και δεν μπορούσα να ασχοληθώ με την υπόληψη ενός προσώπου.

Οπότε κάθισα εκεί, πάνω στο κρεβάτι της, και μιλήσαμε. Μιλούσαμε όλη τη νύχτα.

Παράξενη νύχτα – δε μου έχει ξανασυμβεί κάτι ανάλογο. Δεν της μίλησα για τα όποια προβλήματά της. Αντιθέτως, ξεκινήσαμε από την αρχή – από τις μαβιές ίριδες στην ταπετσαρία και τα προβατάκια στον αγρό, την κοιλάδα δίπλα στον σταθμό όπου οι πασχαλίτσες ήταν...

Εντός ολίγου, ήταν εκείνη που μιλούσε, όχι εγώ. Δεν υπήρχα για εκείνη παρά μόνο ως ένα ανθρώπινο μαγνητόφωνο που ήταν εκεί για να ακούει. Μιλούσε όπως μιλάει κανείς στον εαυτό του – ή στον θεό. Όχι με κάποια θέρμη ή πάθος. Απλές αναμνήσεις, περνώντας από το ένα άσχετο γεγονός στο επόμενο. Η αναδιήγηση μιας ζωής – είναι ένα είδος γέφυρας από αξιοσημείωτα γεγονότα.

Υπάρχει κάτι παράδοξο, αν το καλοσκεφτεί κανείς, σε αυτά που επιλέγουμε να θυμόμαστε. Και είναι θέμα επιλογής, όσο και αν αυτό γίνεται εντελώς υποσυνείδητα. Για σκεφτείτε κι εσείς – πάρτε μια χρονιά από την παιδική σας ηλικία. Θα θυμηθείτε πέντε έξι γεγονότα. Δεν ήταν σημαντικά πιθανότατα· για ποιο λό-

γο, λοιπόν, θυμηθήκατε αυτά από εκείνες τις τριακόσιες εξήντα πέντε μέρες; Κάποια από αυτά δεν είχαν καμία βαρύτητα εκείνη την εποχή. Κι όμως, κατά κάποιον τρόπο, επέζησαν. Σας συνόδεψαν όλα τα μετέπειτα χρόνια. . .

Εκείνη τη νύχτα, νομίζω, κατάφερα να δω τον εσωτερικό κόσμο της Σίλια. Μπορώ να γράψω για εκείνη από την οπτική, όπως είπα, του παντογνώστη Θεού. . . Θα προσπαθήσω να το κάνω.

Μου εκμυστηρεύτηκε, ξέρετε, όλα όσα έχουν σημασία και όλα δεν έχουν. Δεν προσπαθούσε να συνθέσει μια ιστορία με όλα αυτά. Όχι, εγώ το θέλησα αυτό! *Εμένα* μου φάνηκε πως διέκρινα φευγαλέα ένα μοτίβο που *εκείνη* δεν μπορούσε να διακρίνει.

Ήταν εφτά το πρωί όταν την άφησα. Είχε επιτέλους γυρίσει στο πλάι και είχε αποκοιμηθεί σαν παιδί. . . Ο κίνδυνος είχε περάσει. Ήταν σαν να είχαν πάρει ένα βάρος από την πλάτη της και να το είχαν αποθέσει πάνω στη δική μου. Ήταν ασφαλής. . .

Αργότερα την ίδια μέρα την πήγα μέχρι το καράβι και την αποχαιρέτησα. Και τότε ήταν που συνέβη. Ενώ πως συνέβη αυτό που μου φαίνεται πως συνοψίζει την όλη υπόθεση. . . Ίσως κάνω και λάθος. . . Ίσως ήταν απλώς ένα συνηθισμένο, επουσιώδες γεγονός. . . Τέλος πάντων, δεν πρόκειται να το σημειώσω τώρα. . . Όχι έως ότου φέρω εις πέρας την προσπάθειά μου να γίνω Θεός, και θα έχω είτε αποτύχει ή πετύχει. Προσπάθησα να τη μεταφέρω στον καμβά με αυτό το ανοίκειο μέσο. . . Τις λέξεις. . . Λέξεις συνδεδεμένες μεταξύ τους. . . Χωρίς πινέλα, χωρίς σωληνάρια με χρώμα – χωρίς κανένα από τα παλιά, αγαπημένα υλικά μου.

Πορτρέτο σε τέσσερις διαστάσεις, καθώς στη δική σας τέχνη υπάρχει ο χρόνος αλλά και ο χώρος. . .

Στη Σίλια βρίσκουμε, περισσότερο από οπουδήποτε
αλλού, ένα πορτρέτο της Άγκαθα.

ΜΑΞ ΜΑΛΟΟΥΑΝ

Έχοντας χάσει τα τρία πρόσωπα που αγάπησε περισσότερο –τη μητέρα της, την κόρη της και τον σύζυγό της, Ντέρμστ, που θέλει διαζύγιο– η Σίλια βρίσκεται ένα βήμα πριν απ' την αυτοκτονία. Ένα βράδυ, όμως, σ' ένα εξωτικό νησί, συναντά τον Λάραμπι, έναν επιτυχημένο ζωγράφο πορτρέτων, και, σε μια ολονύκτια συζήτηση μαζί του, αποκαλύπτει ότι φοβάται να δεσμευτεί ξανά και να ελπίζει σε μια δεύτερη ευκαιρία να ευτυχίσει γιατί δεν είναι αρκετά γενναία για να αντιμετωπίσει τη ζωή μόνη της. Θα μπορέσει ο Λάραμπι να βοηθήσει τη Σίλια να συμφιλιωθεί με το παρελθόν ή θα αποχαιρετιστούν για πάντα, αφήνοντας το μέλλον αβέβαιο;

Γνωστή για τα ευφυή αστυνομικά της, η Άγκαθα Κρίστι έγραψε επίσης και για εγκλήματα της καρδιάς, έξι γλυκόπικρα και βαθιά προσωπικά μυθιστορήματα, εξίσου συναρπαστικά και αξέχαστα με τα καλύτερα έργα της. Το ΗΜΙΤΕΛΕΣ ΠΟΡΤΡΕΤΟ είναι ένα από αυτά.

 AGATHA
CHRISTIE

2 ΔΙΣΚΕΑΤΟΜΜΥΡΙΑ ΑΝΤΙΤΥΠΑ

Εκδόσεις **ΨΥΧΟΓΙΟΣ**
psychogios.gr

ISBN: 978-618-01-6483-1

9 786180 164831

Κ.ΩΔ. ΜΗΧ/ΣΗΣ 32309